

Sikkerhedsdatablad

LIP 230 Hurtighærdende finspartelmasse

Erstatter dato: 20-11-2017

Revisionsdato: 05-02-2019
Version: 1.4.0**PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden****1.1. Produktidentifikator****Handelsnavn:** LIP 230 Hurtighærdende finspartelmasse**1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes****Anbefalede anvendelser:** Spartelmasse.
For nærmere specifikation se tekniske datablade.**1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet****Leverandør****Firma:** Lip Bygningsartikler A/S**Adresse:** Industrivej 16**Post nr.:** 5580**By:** Nørre Åby**Land:** DANMARK**E-mail:** info@lip.dk**Telefon:** +45 64421330**Fax:** +45 64423408**1.4. Nødtelefon**

82 12 12 12 (Giftlinjen)

PUNKT 2: Fareidentifikation**2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen****CLP-klassificering:** Eye Dam. 1;H318**Væsentligste skadevirkninger:** Forårsager alvorlig øjenskade. Virker ætsende i oplandet form.**2.2. Mærkningselementer****Piktogrammer****Signalord:** Fare**Indeholder****Stof:** Portland cement**Unik Formular Identifikation (UFI):** J020-2048-200N-2503**H-sætninger**

H318 Forårsager alvorlig øjenskade.

Sikkerhedsdatablad

LIP 230 Hurtighærdende finspartelmasse

Erstatter dato: 20-11-2017

Revisionsdato: 05-02-2019
Version: 1.4.0

P-sætninger

- P101 Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.
P102 Opbevares utilgængeligt for børn.
P280 Bær beskyttelseshandsker/øjenskytelse/ansigtsbeskyttelse.
P305+351+338 VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.
P310 Ring omgående til en GIFTINFORMATION/læge.

Supplerende oplysninger

Indeholder et reduktionsmiddel, som reducerer opløseligt chrom VI. Reduktionsmidlet er aktivt ved tør opbevaring i 12 mdr. efter angivet emballeringsdato. Ved opbevaring under fugtige forhold, f.eks byggepladser, vil chromatneutraliseringen aftage. Anbrudt emballage lukkes tæt efter brug, og bør anvendes snarest derefter.

2.3. Andre farer

Produktet indeholder ikke PBT eller vPvB stoffer.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2 Blandinger

Stof	CAS Nr	EC-nr	REACH-registreringsnr.	Koncentration	Bemærkninger	CLP-klassificering
Portland cement	65997-15-1	266-043-4		3 - 7,5%		Skin Irrit. 2;H315 Eye Dam. 1;H318 STOT SE 3;H335

Se punkt 16 for ordlyd af H-sætninger.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

- Indånding:** Søg frisk luft, skyl munden med vand og puds næsen grundigt. Søg læge ved vedvarende ubehag.
- Indtagelse:** Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke. Søg læge ved vedvarende ubehag.
- Hudkontakt:** Fjern forurenede tøj. Vask huden med vand. Søg læge ved vedvarende ubehag.
- Øjenkontakt:** Spil øjet godt op, fjern eventuelle kontaktlinser og skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) og søg omgående læge. Fortsæt skylningen til lægen overtager behandlingen.
- Generelt:** Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Øjenkontakt kan fremkalde dybe ætsninger, smerter, tåreflåd og kramper i øjenlågene. Risiko for alvorlig øjenskade med synstab.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Behandl symptomer. Ingen særlig, øjeblikkelig behandling er nødvendig.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

- Egnede slukningsmidler:** Produktet er ikke umiddelbart antændeligt. Slukningsmidler vælges ud fra den omgivende brand.
- Uegnede slukningsmidler:** Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Sikkerhedsdatablad

LIP 230 Hurtighærdende finspartelmasse

Erstatter dato: 20-11-2017

Revisionsdato: 05-02-2019
Version: 1.4.0

Produktet er ikke umiddelbart antændeligt. Undgå indånding af dampe og røggasser - søg frisk luft.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Anvend luftforsynet åndedrætsværn og kemisk beskyttelsesdragt, hvis personlig (tæt) kontakt er sandsynlig.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

For ikke-indsatspersonel: Stå i vindsiden/hold afstand til kilden. Brug handsker. Brug beskyttelsesbriller ved risiko for støv i øjnene.

For indsatspersonel: Udover ovenstående: Beskyttelsesdragt svarende til EN 368, type 3 anbefales.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Spild må ikke udledes til kloak og/eller overfladevand.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Spild opfejes/opsamles til evt. genbrug eller overføres til egnede affaldsbeholdere. Brug vandtåge for at binde støv.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se punkt 8 for værnemiddelttype. Se punkt 13 for bortskaffelse.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Produktet bør anvendes under velventilerede forhold. Der skal være adgang til rindende vand og øjenskyller. Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Arbejde med produktet er omfattet af Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejde med kodenummererede produkter ved anvendelse til bygningsarbejde. Der kan være yderligere krav til ventilation og værnemidler, se bekendtgørelse om arbejde med kodenummererede produkter.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenlighed

Opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.lign. Skal opbevares tørt. Må ikke opbevares sammen med følgende: Syrer.

7.3. Særlige anvendelser

Ingen.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdi

Stofnavn	Periode	ppm	mg/m ³	Fiber/cm ³	Bemærkninger	Anmærkninger
Kvarts, ikke respirabel	-		0,3			
Mineralsk støv, inert	8h		10			
Mineralsk støv, inert	8h		5		Respirabelt.	

Målingsmetoder: Overholdelse af de angivne grænseværdier kan kontrolleres ved arbejdshygiejniske målinger.

Sikkerhedsdatablad

LIP 230 Hurtighærdende finspartelmasse

Erstatter dato: 20-11-2017

Revisionsdato: 05-02-2019
Version: 1.4.0

Retsgrundlag: Bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer nr. 655/2018. At-vejledning C.0.1 om grænseværdier for stoffer og materialer, August 2007.

8.2. Eksponeringskontrol

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:	Brug værnemidler som angivet nedenfor.
Personlige værnemidler, øje-/ansigtsbeskyttelse:	Brug beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm. Øjenværn skal følge EN 166.
Personlige værnemidler, hudbeskyttelse:	Brug beskyttelseshandsker af plast eller gummi Handsker skal følge EN 374. Brug overtræksdragt.
Personlige værnemidler, åndedrætsværn:	Ved utilstrækkelig ventilation skal der anvendes åndedrætsværn. Filtertype: P. Åndedrætsværn skal følge en af følgende standarder: EN 136/140/145.
Miljøeksponeringskontrol:	Det skal sikres at lokale regler for udledning overholdes.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Parameter	Værdi/enhed
Produktets tilstand	Pulver
Farve	Grå
Lugt	Lugtfri
Opløselighed	Blandbart med følgende: Vand.
Eksplorative egenskaber	Ikke eksplosivt
Oxiderende egenskaber	Ikke oxiderende.

Parameter	Værdi/enhed	Bemærkninger
pH i opløsning	11	
pH koncentrat	Ingen data	
Smeltepunkt	Ingen data	
Frysepunkt	Ingen data	
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval	Ingen data	
Flammepunkt	Ingen data	
Fordampningshastighed	Ingen data	
Antændelighed (fast stof, luftart)	Ingen data	
Antændelsesgrænser	Ingen data	
Eksplisionsgrænser	Ingen data	
Damptryk	Ingen data	
Dampmassefylde	Ingen data	
Relativ massefylde	Ingen data	
Fordelingskoefficient n-oktanol/vand	Ingen data	
Selvantændelsestemperatur	°C	Ikke selvantændeligt
Dekomponeringstemperatur	Ingen data	
Viskositet	Ingen data	
Lugttærskel	Ingen data	

9.2 Andre oplysninger

Øvrig information: Ingen.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Sikkerhedsdatablad

LIP 230 Hurtighærdende finspartelmasse

Erstatter dato: 20-11-2017

Revisionsdato: 05-02-2019

Version: 1.4.0

Reagerer under varmeudvikling med følgende: Syrer. Indholdet af chromreducerende middel mindskes med tiden.

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås

Ingen kendte.

10.5. Materialer, der skal undgås

Syrer.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Ingen kendte.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet - indtagelse: Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

Akut toksicitet - hud: Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

Akut toksicitet - indånding: Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

Hudætsning/-irritation

Portland cement, cas-no 65997-15-1

Organisme	Testtype	Eksposeringstid	Værdi	Konklusion	Testmetode	Kilde
Kanin				Irriterende	OECD 404	IUCLID

Kan virke irriterende på huden - kan medføre rødme. Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

Alvorlig øjenskade/-irritation: Øjenkontakt kan fremkalde dybe ætsninger, smerter, tåreflåd og kramper i øjenlågene. Risiko for alvorlig øjenskade med synstab. Testdata foreligger ikke.

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering: Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

Kimcellemutagenicitet: Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

Kræftisiko: Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

Reproduktionstoksicitet: Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

Enkel STOT-eksposering: Indånding af støv kan virke irriterende på de øvre luftveje. Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

Gentagne STOT-eksposeringer: Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

Aspirationsfare: Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

Andre toksikologiske virkninger: Ingen kendte.

Sikkerhedsdatablad

LIP 230 Hurtighærdende finspartelmasse

Erstatter dato: 20-11-2017

Revisionsdato: 05-02-2019

Version: 1.4.0

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Portland cement, cas-no 65997-15-1

Organisme	Arter	Eksponeringsstid	Testtype	Værdi	Konklusion	Testmetode	Kilde
					Ikke let bionedbrydelig		

Forventes ikke at være biologisk nedbrydeligt. Testdata foreligger ikke.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Bioakkumulering forventes ikke.

12.4. Mobilitet i jord

Udhærdet til fast immobil masse. Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Vurdering er ikke nødvendig, da produktet kun indeholder uorganisk stof.

12.6. Andre negative virkninger

Ingen kendte.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Affaldskategorier:

Undgå udslip til kloak eller overfladevand. Produktet er farligt affald i henhold til Affaldsbekendtgørelsen (BEK Nr 1309/2012). Spild og affald samles i lukkede og tætte beholdere, der bortskaffes via den lokale affaldsordning for farligt affald.

Affaldsgruppe: X.

EAK-kode: Afhængigt af branche og anvendelse f.eks. 17 01 06* Blandinger eller separerede fraktioner af beton, mursten, tegl og keramik indeholdende farlige stoffer

Udhærdet cement er ikke farligt affald. Kontakt kommunen for anvisning af håndtering. Brug nedenstående kode til affaldsregistrering.

Affaldsgruppe: X.

EAK-kode: Afhængigt af branche og anvendelse f.eks. 17 01 07 Blandinger af beton, mursten, tegl og keramik, bortset fra affald henhørende under 17 01 06

Urenset emballage bortskaffes via den lokale affaldsordning.

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nummer: Ikke relevant.

14.2. UN-

forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name):

14.3. Transportfareklasse(r): Ikke relevant.

14.4. Emballagegruppe: Ikke relevant.

14.5. Miljøfarer: Ikke relevant.

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

Sikkerhedsdatablad

LIP 230 Hurtighærdende finspartelmasse

Erstatter dato: 20-11-2017

Revisionsdato: 05-02-2019

Version: 1.4.0

Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL og IBC-koden

Ikke Relevant

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

PR-nr.: 584350**Kodenummer:** 00-4 (1993)**Særlige bestemmelser:** Omfattet af:
Bekendtgørelse om arbejde med kodenummererede produkter nr. 302/1993.
Bekendtgørelse om unges arbejde nr. 239/2005, senest ændret ved nr. 1531/2017.

Må kun bruges i den periode, hvor indholdet af vandopløseligt chromat er under 2 mg/kg tør cement.

Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Øvrig information: Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Versionshistorik og ændringsangivelser

Version	Revisionsdato	Ansvarlig	Ændringer
1.2.0	29-01-2016	HSV, Bureau Veritas HSE	2,3,7,8,13,15,16
1.3.0	20-11-2017	THS, Bureau Veritas HSE	1-16
1.4.0	05-02-2019	JRO, Bureau Veritas HSE	1, 2, 3, 8, 15, 16.

Forkortelser: PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
vPvB: Very Persistent and Very Bioaccumulative
STOT: Specific Target Organ Toxicity**Øvrig information:** Dette sikkerhedsdatablad er udarbejdet for og gælder udelukkende dette produkt. Det er baseret på vores nuværende viden samt de oplysninger, leverandøren har kunnet levere om produktet ved udarbejdelsen. Sikkerhedsdatabladet overholder gældende lovgivning for udarbejdelse af sikkerhedsdatablade i henhold til 1907/2006/EC (REACH) med senere ændringer.**Anbefalet uddannelse:** Et grundigt kendskab til dette sikkerhedsdatablad bør være en forudsætning. Arbejdstilsynets regler om arbejde med kodenummererede produkter skal kendes.**Klassificeringsmetode:** Beregning på baggrund af farerne for de kendte bestanddele.

Liste med relevante H-sætninger

H315 Forårsager hudirritation.
H318 Forårsager alvorlig øjenskade.
H335 Kan forårsage irritation af luftvejene.

SDS er udarbejdet af

Firma: Bureau Veritas HSE

Sikkerhedsdatablad

LIP 230 Hurtighærdende finspartelmasse

Erstatter dato: 20-11-2017

Revisionsdato: 05-02-2019
Version: 1.4.0

Adresse: Oldenborggade 25-31
Post nr.: 7000
By: Fredericia
Land: DANMARK
E-mail: infohse@dk.bureauveritas.com
Telefon: +45 77 31 11 00
Dokumentsprog: DK